MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

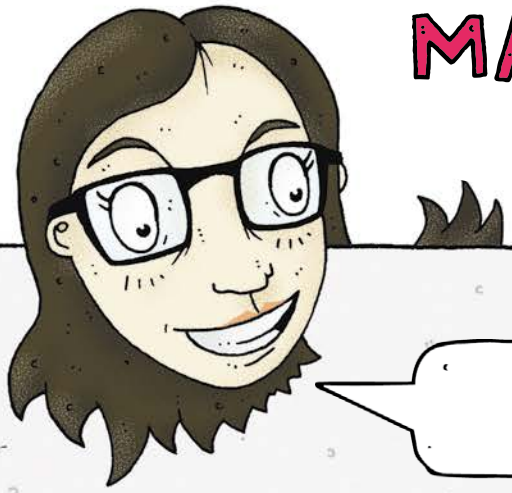

V SILNIČNÍM PROVOZU
PODLE PRAVIDEL

Označ, které věty jsou pravdivé, a které nikoli.

A. Při jízdě automobilem se nemusím poutat bezpečnostními pásy, jsem-li starší 18 let.

B. Mezi vozidla s právem přednosti jízdy patří vládní vozidla a vozidla vězeňské služby.

C. Chodec, vede-li jízdní kolo po silnici mimo obec, kde není chodník, musí užít levé krajnice vozovky.

D. Cyklista smí přejet přes přechod pro chodce, aby se dostal na druhou stranu pozemní komunikace.

E. Na přechodu pro chodce má vždy přednost chodec.

F. Řídit motorové dvoustopé vozidlo smí chlapci od 14 let, dívky od 15 let.

1. Vypiš, které věty jsou:
   správné:
   špatné:
2. Označ podmět a přísudek ve všech větách.
3. Odůvodni výběr špatných vět.
   V čem se nacházejí chyby?

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

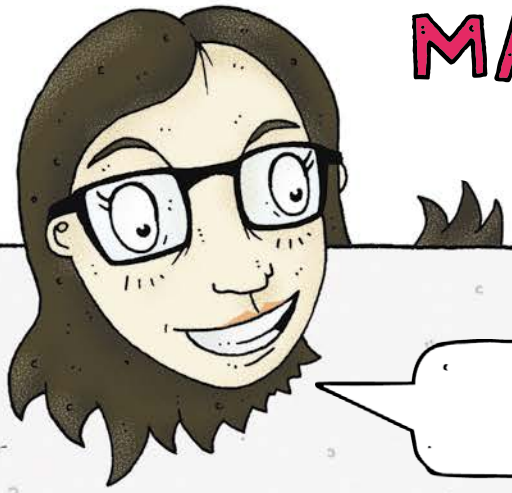

Z HISTORIE LETADEL

Historický vývoj letectví

První odvážlivc_ se objevoval_ v Číně. Chtěli dokázat vznést se pomoc_ prvních prim_tivních letadel těž_ích než vzduch. Tím byl_ myšlen_ tradiční čín_tí draci. To jsou předchůdci rogal. Následoval_ pokus_ s letadl_ poháněn_m_ parním_ stroj_. Velký zlom zapříčinil_ bratři Wrightovi. Použil_ k létání spalovací motor roku 1903. Českými průkopník_ byl_ Jan Kašpar a Evžen Čihák. Uskutečnil_ první let_ na našem území.

1. Doplň vynechaná písmena.
2. Zatrhni podmět a přísudek ve všech větách.
3. Vymysli k textu 3 otázky pro své spolužáky týkající se historie letectví.

ČJ

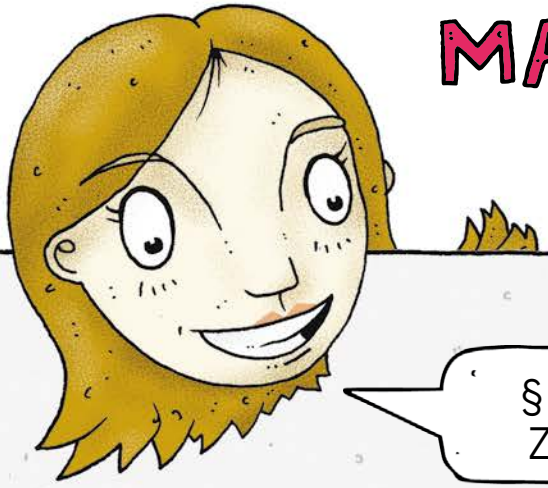

§ 39 PROVOZ V OBYTNÉ A PĚŠÍ ZÓNĚ, ZÁKON Č. 361/2000 SB.

(1) Obytná zóna je ..... oblast, jejíž začátek je označen vodorovnou dopravní značkou „Obytná zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec obytné zóny“.

(2) Pěší zóna je vydlážděná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Pěší zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec pěší zóny“.

(3) V obytné a pěší zóně smějí chodci ..... pozemní komunikaci v ..... její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v městské obytné zóně.

(4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen státním vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2.

(5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km/h. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí ..... vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

(6) Za účelem organizování dopravy může obec v ..... závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla nebo jízdní soupravy.

(7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům svižnou jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

1. Doplň do vynechaných prostor tato slova:
   zastavěná, obecně, zastavit, celé, užívat
2. V textu je 5 slov navíc, vypiš je.
3. Rozhodni o správnosti následujících vět:
   a) V obytné zóně i pěší zóně je stejná nejvyšší povolená rychlost.
   b) Chodci se mohou v obytné zóně pohybovat libovolně.
   c) V pěší zóně mohou stát auta pouze na parkovišti.
   d) Do Pěší zóny mohou jet jen vozidla státní služby.
   e) Obytná zóna musí být vyznačena svislým dopravním značením.

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

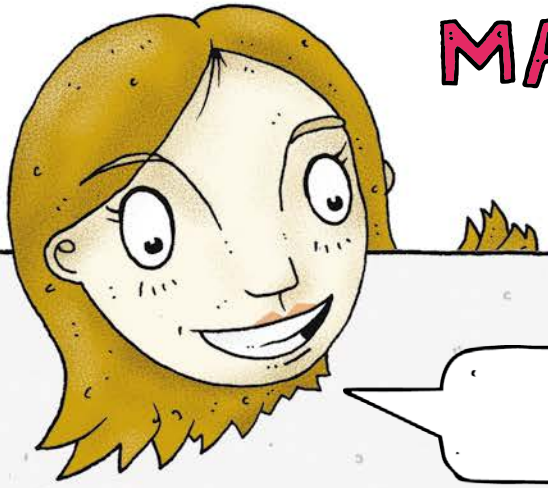

Z HISTORIE KOLEJOVÝCH VOZIDEL

Historický vývoj kolejových vozidel

Jedním z převratných v_nálezů, který posunul lidstvo o kus cest_ dopředu, se stala železnice. Koleje rozbořil_ nejen středověké hradby měst, ale i hradb_ mezi lidmi. Ovlivnil_ hospodářské i kulturní dění. Historikové se neshodl_ na přesném datu zahájen_ železničního provozu. Udává se, že první jízda parní lokomotiv_ se uskutečnila roku 1804. První lokomotiv_ byl_ zkonstruována Richardem Trevithickem. První veřejnou parní železnici postavil George Stephenson. Postupně konstruktéři vylepšoval_ technické parametr_, v_kon i rychlost až k současné podobě.

1. Doplň vynechaná písmena.
2. Zatrhni podmět a přísudek ve všech větách.
3. Vymysli k textu 3 otázky pro své spolužáky týkající se historie kolejových vozidel.

ČJ

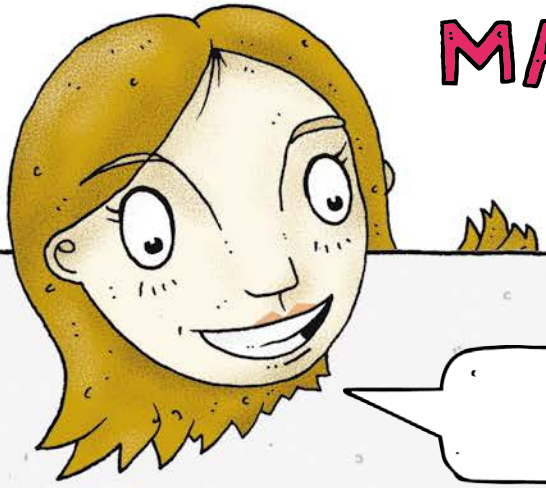

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

VÝLET NA KOLOBĚŽKÁCH

Jednoho dne se Markéta s Honzou ro_hodli vzít na v_let Markétinu mlad_í sestru Zuzku. Jel_kož je Zuzka mal_čká, neumí zatím jezdit na kole. V_jel_ si proto všichni na kolobě_kách. Honza holky v_zvedl doma. Jen co společně vyjel_, Zuzka chtěla jet po chodníku. Markéta s Honzou ji zastav_l_. V tu chv_li si uvědom_li, že b_ správně m_li mít ještě někoho s občankou s sebou.

1. Doplň vynechaná písmena.
2. Zatrhni podmět a přísudek ve všech větách.
3. Jakou nezbytnost si Markéta a Honza neuvědomili předtím, než vyrazili?
4. Proč by měla jet Zuzka po chodníku?
5. Od kolika let může jezdit Zuzka samostatně na silnici?
6. Kde můžeš jezdit ty? Můžeš s sebou vzít mladšího sourozence?

ČJ

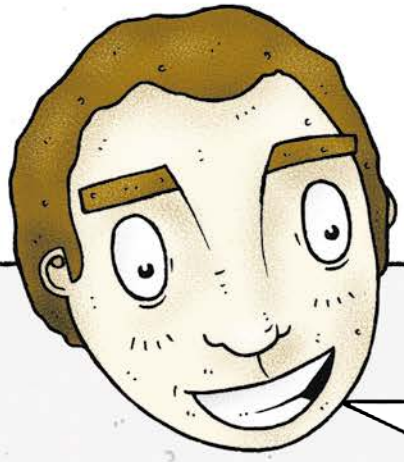

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

POUTÁNÍ

Děti, které nejsou přepravovány v předepsaném zádržném systému, čelí sedminásobně vyššímu riziku úmrtí při dopravní nehodě. Pokud dojde ke kolizi vozidla v rychlosti 50 km/h, na posádku působí takové síly, jež znamenají znásobení hmotnosti každé z přepravovaných osob 25–50 krát. Spoléhat na to, že udržíme v rukou třicetikilogramové dítě, jehož nárazová hmotnost bude v okamžiku kolize činit nemalých 750 kilogramů, je pošetilé. Nepřipoutané dítě bude čelit následkům jako po volném pádu z výšky 10 metrů. Belgický institut pro bezpečnost silničního provozu BIVV uvádí, že dokonce náraz v rychlosti 15 km/h může mít pro nepřipoutané dítě fatální následky.

1. Co se myslí zádržným systémem? K čemu slouží? Do kdy se musí používat?

2. Co znamená slovo kolize?

3. Nahraď v textu slovo „pošetilé“ tak, aby si zachoval význam.

4. Vysvětli vlastními slovy, jak jsou míněny „fatální následky“.

ČJ

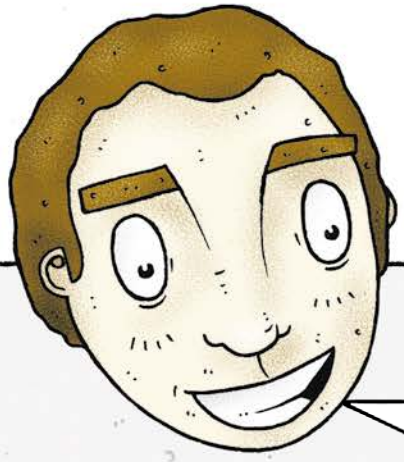

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

Z HISTORIE LETECTVÍ

Historický vývoj letectví

Vznést se k oblakům chtěl_ lidé již od pradávných dob. Zm_nky můžeme najít i ve starov_ké báji, např. o Daidalovi a Ikarovi, kteří se jako první lidé vznesl_ k oblakům. Za tuto opovážl_vost zaplat_l jeden z n_ch svým životem. Znám_ bratři Montgolfierové zkonstruoval_ v roce 1783 balón z hedvábí plněn_ hork_m vzduchem. Inspirací pro ně b_l údajně děj, který sledoval_ večer u krbu. Blí_ko krbu se sušil_ spodničk_ paní Montgolfierové. Závan horkého vzduchu jednu ze spodn_ček nadzvedl. Ta odlétla do středu místnosti. Tak přišl_ na princip létání horkovzdušného balónu.

1. Doplň vynechaná písmena.
2. Zatrhni podmět a přísudek ve všech větách.
3. Vymysli k textu 3 otázky pro své spolužáky týkající se historie letectví.

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

Z HISTORIE ČESKÝCH AUTOMOBILŮ

První automobil u nás vzn_kl v moravském městečku Kopřivnice. Práce na rozkreslen_, rozebrán_ a zhotoven_ vlastního automobilu byl_ zahájen_ pod vedením Leopolda Svitáka. Původním vozem byl motorov_ kočár Benz. Dalšími průkopník_ v nástupu automobilů byl_ Laurin a Klement v Mladé Boleslavi. Nejprve se proslavil_ vytvořením správné koncepce motocyklu. Následně v roce 1905 přišl_ se sv_m prvním automobilem.

1. Doplň vynechaná písmena.
2. Zatrhni podmět a přísudek ve všech větách.
3. Vymysli k textu 3 otázky pro své spolužáky týkající se historie automobilového průmyslu.

ČJ

Z HISTORIE VODNÍ DOPRAVY

První plav_dla b_la již asi 3 000 let před Kristem. Kolébkou mořeplavectví byl_ Středozemní moře. Byl_ to především starověké c_v_lizace od Mezopotám_e přes Eg_pt, Řecko až k Římanům. Jako první obeplul_ Afriku Fén_čané na lodích zvaných gaul_ a galéry. Vynalezl_ také kotvu, která byla původně kožen_ pytel s kamením. Dále měl_ na rozvoj vodní doprav_ vliv ve středověku kř_žácké výprav_.

1. Doplň vynechaná písmena.
2. Zatrhni podmět a přísudek ve všech větách.
3. Vymysli k textu 3 otázky pro své spolužáky týkající se historie vodní dopravy.

ČJ

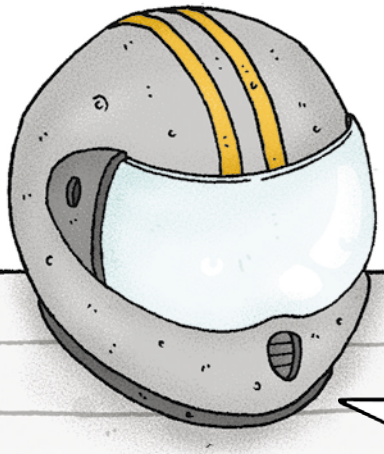

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

NÁVYKOVÉ LÁTKY V PROVOZU

1. Přiřaď názvy k obrázkům.

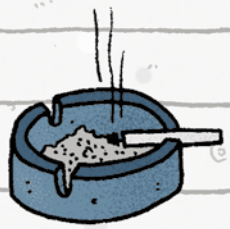

alkohol nikotin konopí halucinogeny tlumící léky

2. Doplň slova do textu. Poté urči slovní druhy všech slov.

Drogy mohou ovlivnit _____ , odhad, rozhodování i jednání. V silničním provozu mají _____ účinky na všechny _____ silničního provozu.

3. Jaké účinky se u těchto drog mohou projevit v silničním provozu?

alkohol:

konopí:

halucinogeny:

4. Jaká je tolerance alkoholu v krvi u řidičů v České republice? _____

Napiš zdůvodnění, zda s touto tolerancí souhlasíš/nesouhlasíš.

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

PŘEVRÁCENÝ AUTOBUS

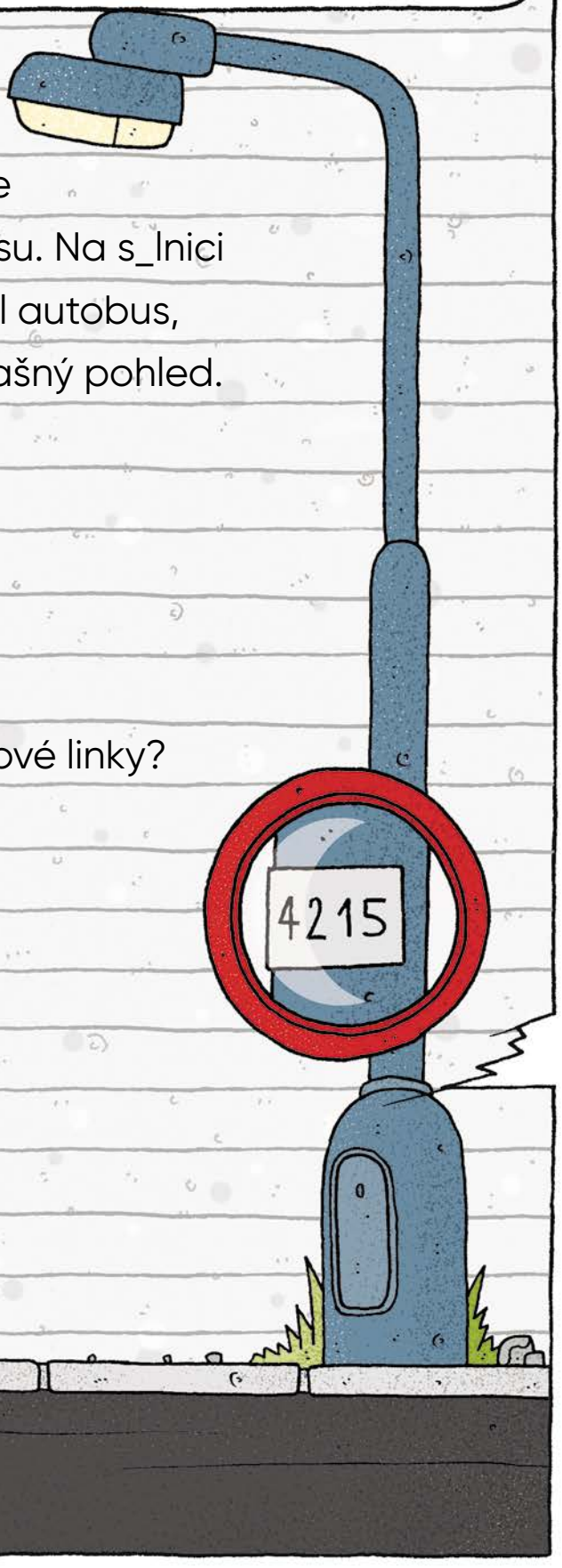

1. Doplň chybějící písmena do textu.

Vážná nehoda autobusu

„Je po 7 hod_ně rann_ a cestou do práce jsem sv_dkem hromadné nehod_ autobusu. Na s_lnici mezi Sláňovem a T_movicemi se převrát_l autobus, ve kterém cestovalo 20 školáku. Je to strašný pohled. Co mám dělat?“

2. Napiš, co má svědek nehody dělat.

3. Co musí říct dispečerovi tísňové linky?

4. Když nezná název ulice, jak popíše, kde se nachází dopravní nehoda?

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

DOPRAVNÍ NEHODA

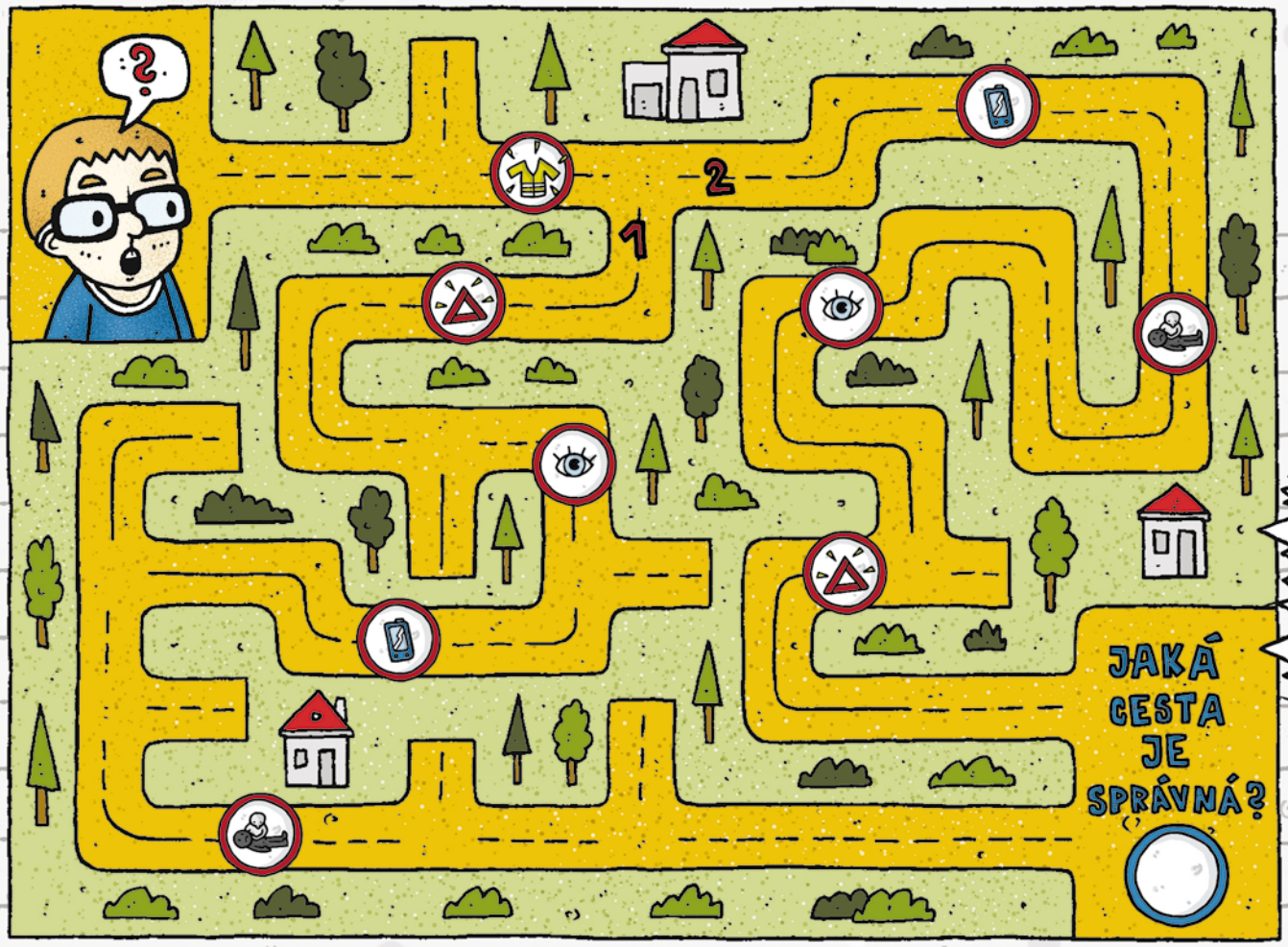

1. Vyber správnou cestu bludištěm a tím i správný postup při dopravní nehodě.

2. Na základě výběru správné cesty napiš postup při dopravní nehodě, a to ve 2. osobě čísla jednotného, v čase budoucím.

VČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

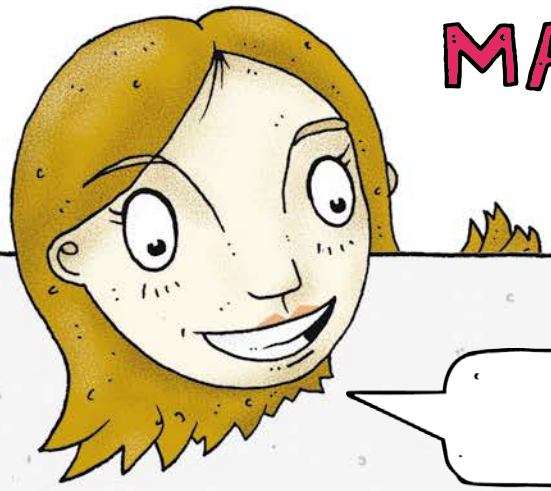

ZMATEK JAKO V ZÚŽENÍ

1) Přečti si jednotlivé úryvky a napiš k nim, kdo by mohl být autorem.
2) Každý úryvek zastupuje jeden funkční slohový styl. Napiš, jak se tyto styly jmenují.
3) Komu jsou jednotlivé úryvky určeny?
4) Jaké ponaučení plyne z jednotlivých úryvků?
5) Pokus se vymyslet třetí verš k druhému úryvku.
6) Vyplň záznam o dopravní nehodě.

1

Kdo kde bude dřív?

Volant, svíčky, ruční páka,
rychlá jízda lidi láká!
Spojka, plyn a převodovka,
často jezdí nehodovka.

2

Výhody palivových článků

Palivové články jsou obvykle srovnávány s motory s vnitřním spalováním a bateriemi.

Oproti těmto zdrojům energie však nabízejí určité výhody, které bychom měli při výběru vhodného zdroje respektovat:

Palivové články (typ PEM) „zpracovávají" pouze čistý vodík. Pracují tedy bez znečišťujících látek. Produkty reakce jsou kromě elektrické energie také voda a teplo.

V případě, že palivové články využívají plynnou reformační směs bohatou na vodík, vznikají škodlivé zplodiny, avšak těchto zplodin je méně než těch, které vznikají v případě motorů s vnitřním spalováním využívajících jako zdroj energie konvenční fosilní paliva.

3

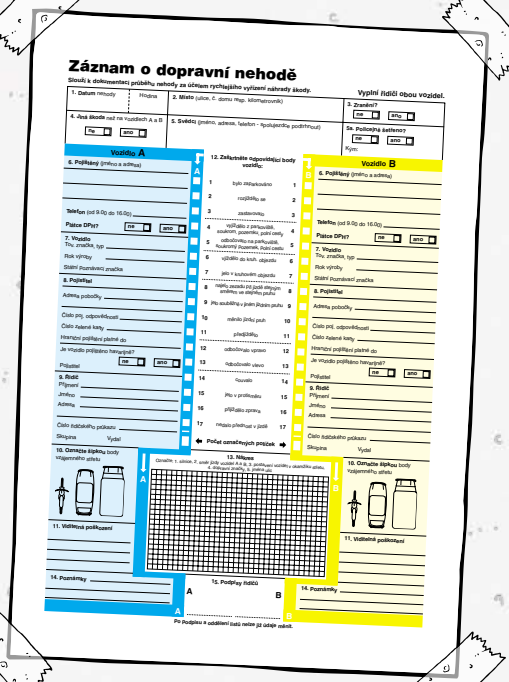

Záznam o dopravní nehodě

Slouží k dokumentaci průběhu nehody za účelem rychlejšího vyřízení náhrady škody.

Vyplní řidiči obou vozidel.

1. Datum nehody | Hodina
2. Místo (ulice, č. domu, map. kilometrovník)
3. Zranění? ne ☐ ano ☐
4. Jsou škody nad na vozidech A a B ne ☐ ano ☐
5. Svědci (jméno, adresa, telefon – spolujezdec podstrčnout)
5a. Policajná šetření? ne ☐ ano ☐ Kým:

Vozidlo A

6. Pojištěný (jméno a adresa)
Telefon (od 9.0p do 16.0p)
Platce DPH? ne ☐ ano ☐
7. Vozidlo
Tov. značka, typ
Rok výroby
Stáří (kumulativní značka)
8. Pojišťovna
Adresa pobočky
Číslo poj. odpovědnosti
Číslo hlavní karty
Hranice pojištěno platná do
Je vozidlo pojištěno hrnoucně? ne ☐ ano ☐
Přívěsu
9. Řidič
Příjmení
Jméno
Adresa
Číslo řidičského průkazu
Skupina Vydal
10. Označte šipkou body vzájemného střetu
11. Viditelná poškození
14. Poznámky

12. Zaškrtněte odpovídající body vozidla:

1	bylo zkřivkováno	1	
2	rozjížděl se	2	
3	zastavovalo	3	
4	vyjížděl z parkoviště, soukromí, pozemků, polní cesty	4	
5	odbočovalo na parkoviště, soukromý pozemek, polní cestu	5	
6	vjíždělo do kruh. objezdu	6	
7	jelo v kruhovém objezdu	7	
8	najíželo zezadu jiné jízdní stopy, srážka se stojícím autem	8	
9	jelo souběžně v jiném jízdním pruhu	9	
10	měnilo jízdní pruh	10	
11	přejíždělo	11	
12	odbočovalo vpravo	12	
13	odbočovalo vlevo	13	
14	couvalo	14	
15	jelo v protisměru	15	
16	přijíždělo zprava	16	
17	nebylo přednost v jízdě	17	

Počet označených projezd.

13. Nákres

Označte: 1. silnice, 2. směr jízdy vozidel A a B, 3. místo(a) srážky, 4. označte stav.

Vozidlo B

6. Pojištěný (jméno a adresa)
Telefon (od 9.0p do 16.0p)
Platce DPH? ne ☐ ano ☐
7. Vozidlo
Tov. značka, typ
Rok výroby
Stáří (kumulativní značka)
8. Pojišťovna
Adresa pobočky
Číslo poj. odpovědnosti
Číslo hlavní karty
Hranice pojištěno platná do
Je vozidlo pojištěno hrnoucně? ne ☐ ano ☐
Přívěsu
9. Řidič
Příjmení
Jméno
Adresa
Číslo řidičského průkazu
Skupina Vydal
10. Označte šipkou body vzájemného střetu
11. Viditelná poškození
14. Poznámky

15. Podpisy řidičů A B

Po podpisu a oddělení listů nelze již údaje měnit.

4

Nehoda u Jeřmanic skončila tragicky, žena v nemocnici zemřela

Liberecko – Neštěstí. Ošklivá nehoda, která se stala ve čtvrtek kolem půl páté odpoledne na rychlostní silnici R35 v blízkosti sjezdu na Jeřmanice, má nakonec tragické následky.

Spolujezdkyně (*1953) z osobního automobilu Ford Fiesta totiž ještě týž den před půlnocí v liberecké nemocnici zemřela na následky zranění, která při ní utrpěla. Potvrdila to včera policejní mluvčí Ivana Baláková.

Stejně starého řidiče automobilu, který je manželem zesnulé ženy, transportoval několik hodin po neštěstí z liberecké nemocnice záchranářský vrtulník do nemocnice v Hradci Králové.

„Pacienta jsme letecky přepravili na oddělení hrudní chirurgie," uvedla mluvčí záchranné služby Lenka Markovičová.

Co přesně se ve čtvrtek na frekventované silnici stalo, se zatím neví. Vyšetřování totiž nadále probíhá.

„Prověřujeme i, zda řidič nejel na vlhké silnici po dešti nepřiměřenou rychlostí, či zda za tragickou dopravní nehodou není jiná příčina." přiblížila vyšetřování Baláková.

(Liberecký deník, Autor: David Modrý)

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

CYKLISTICKÝ VÝLET

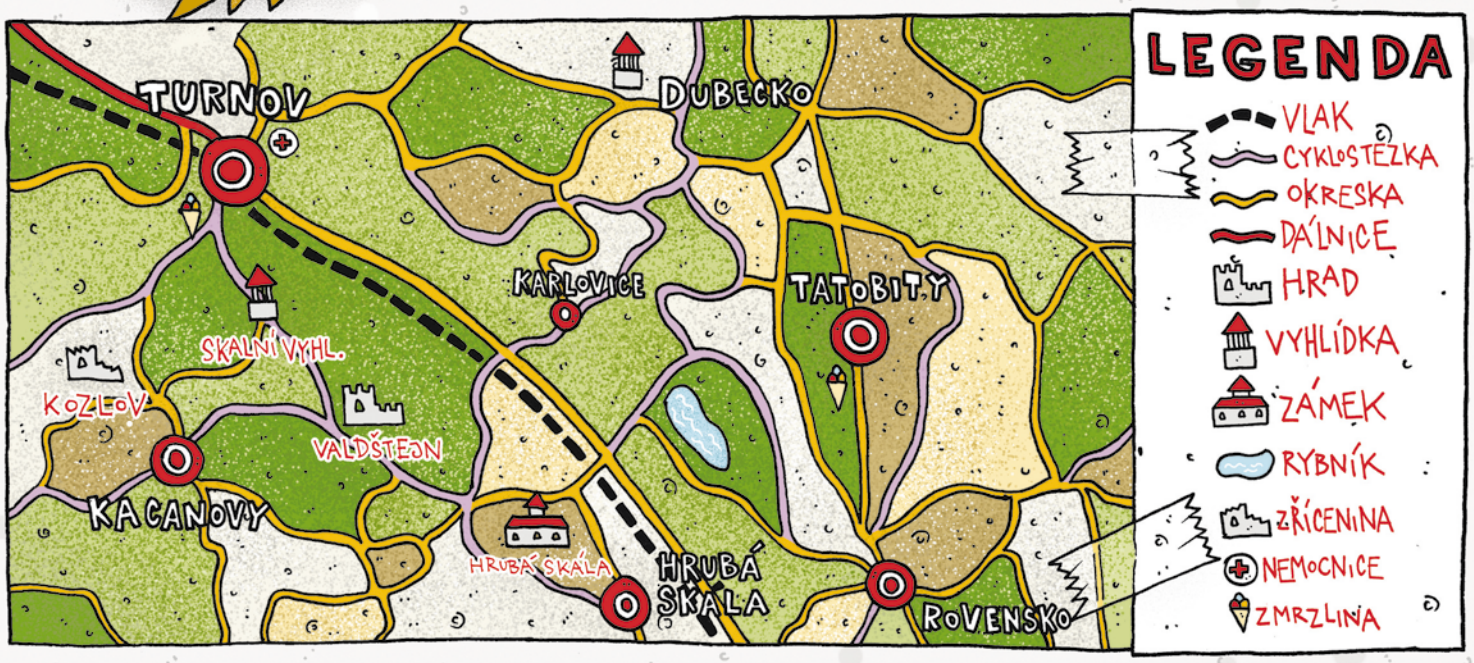

1. Naplánuj si cyklistický výlet. Svou trasu si vyznač do mapy.
2. Vymysli si a napiš příběh, který se ti přihodil na výletě.

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

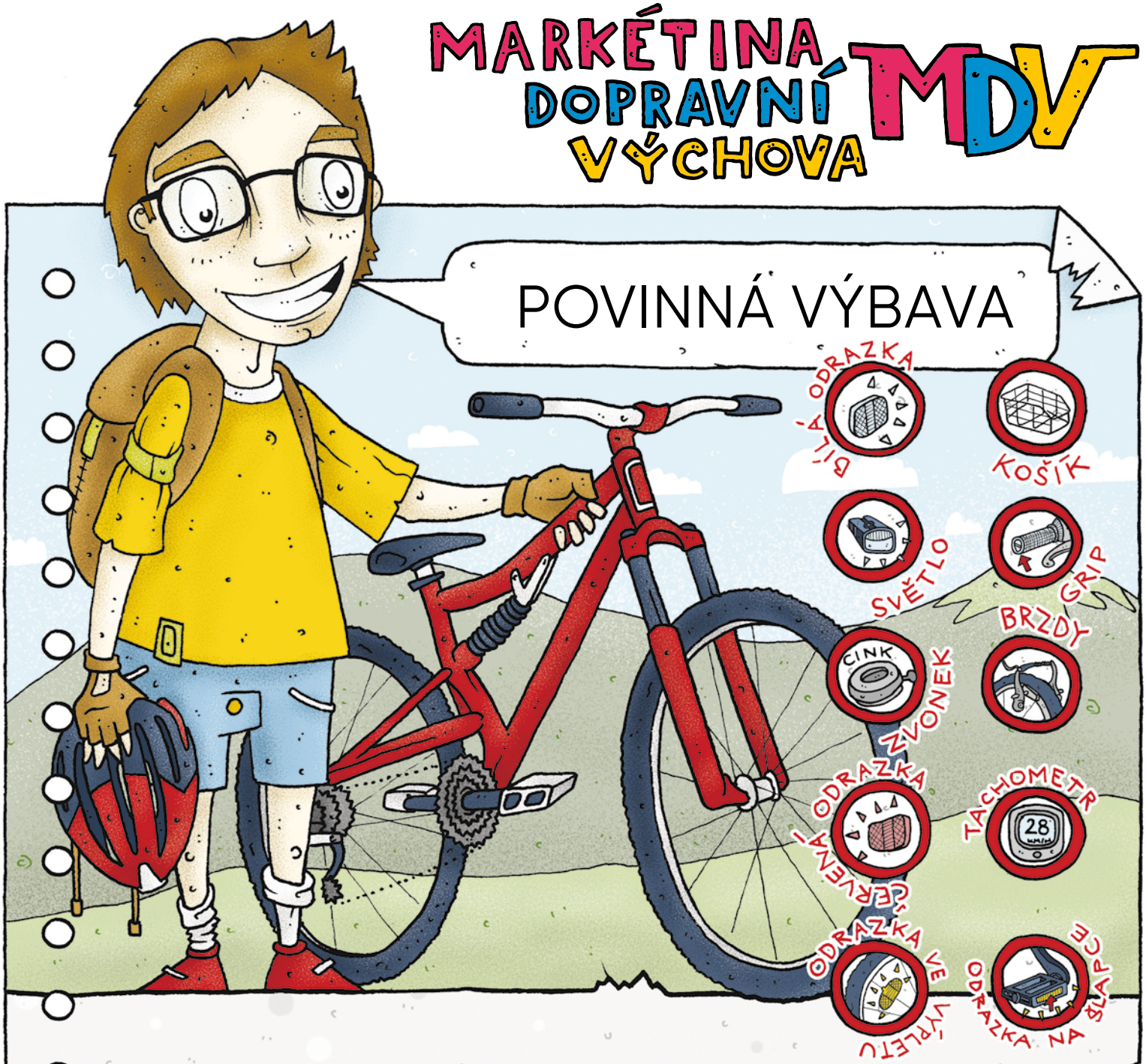

1. Popiš obrázek, především se pokus zaměřit na popis kola.
2. Vypiš povinnou a doporučenou výbavu jízdního kola.

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

HISTORICKÝ VÝVOJ AUTOMOBILŮ U NÁS

První automobil u u nás vznikl v moravském městečku Kopřivnice. Práce na rozkreslení, rozebrání a zhotovení vlastního automobilu byly zahájeny pod vedením Leopolda Svitáka. Původním vozem byl motorový kočár Benz.

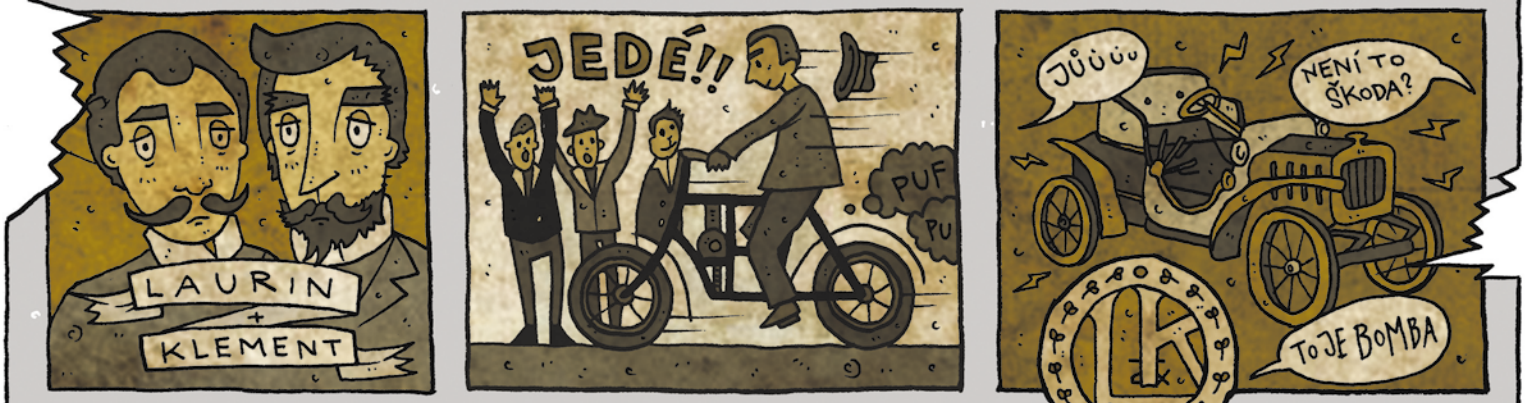

Dalšími průkopníky v nástupu automobilů byli Laurin a Klement v Mladé Boleslavi. Nejprve se proslavili vytvořením správné koncepce motocyklu. Následně v roce 1905 přišli se svým prvním automobilem.

1. Vyznač v textu podtržením čarou podmět a vlnovkou přísudek.
2. Nad jednotlivá slova napiš číslem slovní druh.
3. Napiš větný rozbor u prvních třech jednoduchých vět.
4. Vysvětli následující slova a pokus se k nim vymyslet synonyma:
   - průkopník
   - kočár
   - koncepce
5. Napiš vlastní text do rádia, který by sloužil jako reklama na uvedení prvního automobilu na trh.

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

CYKLISTICKÝ ZÁVOD

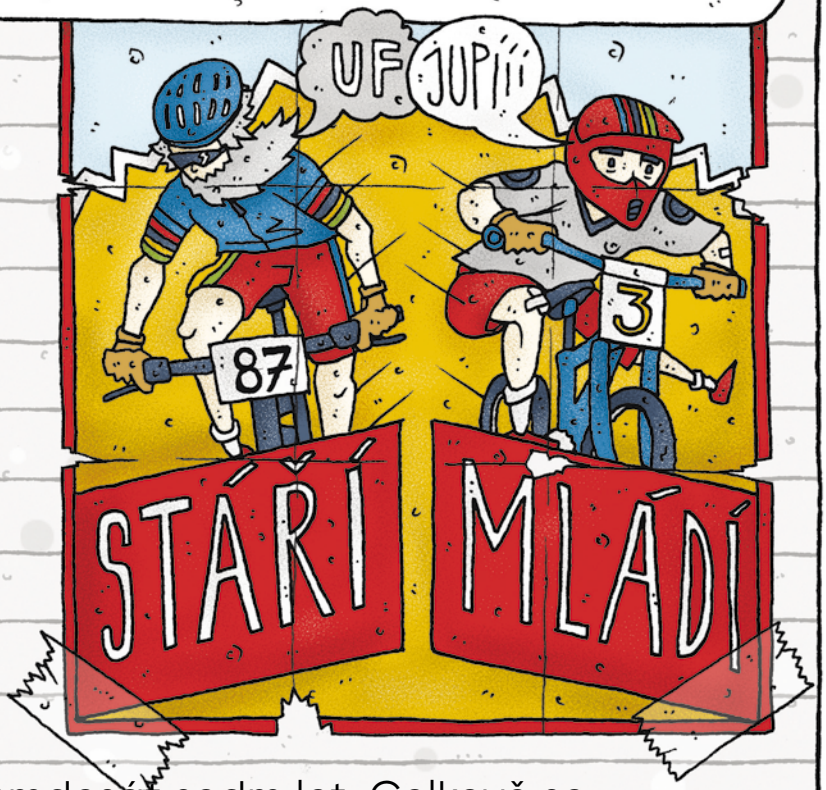

Minul_ týden se konal nedaleko za Libercem cykl_stický závod horsk_ch kol. Tento cyklistický závod se konal pátým rokem. Soutěžit mohl_ nadšen_ cyklisté všech věkových kategor_í. Nejmladší _častnici byl_ pouhé 3 roky. V kategorii odrážedel se um_stila na bramborovém místě. Naopak nejstarš_mu účastníkov_ bylo úct_hodných osmdesát sedm let. Celkově se závodu z_časnilo přes tisíc nadšenců, přestože počasí neb_lo příznivé. Musíme pochválit organizátor_ akce, kteř_ dbal_ na kontrolu jízdních kol závodník_ před startem.

1. Doplň chybějící písmena.
2. Urči slovní druhy.
3. V celém textu podtrhni podměty a vlnovkou podtrhni přísudky.
4. Napiš větný rozbor první věty v článku.
5. Co mohli organizátoři kontrolovat na jízdních kolech?
6. Co mohli kontrolovat u závodníků?
7. Vypiš povinnou a doporučenou výbavu jízdního kola.

ČJ

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

HISTORICKÝ VÝVOJ LETECTVÍ 1

Vznést se k oblakům chtěli lidé již od pradávných dob. Zmínky můžeme najít i ve starověké bájí, např. o Daidalovi a Ikarovi, který se jako první člověk vznesl k oblakům. Za tuto opovážlivost zaplatil svým životem.

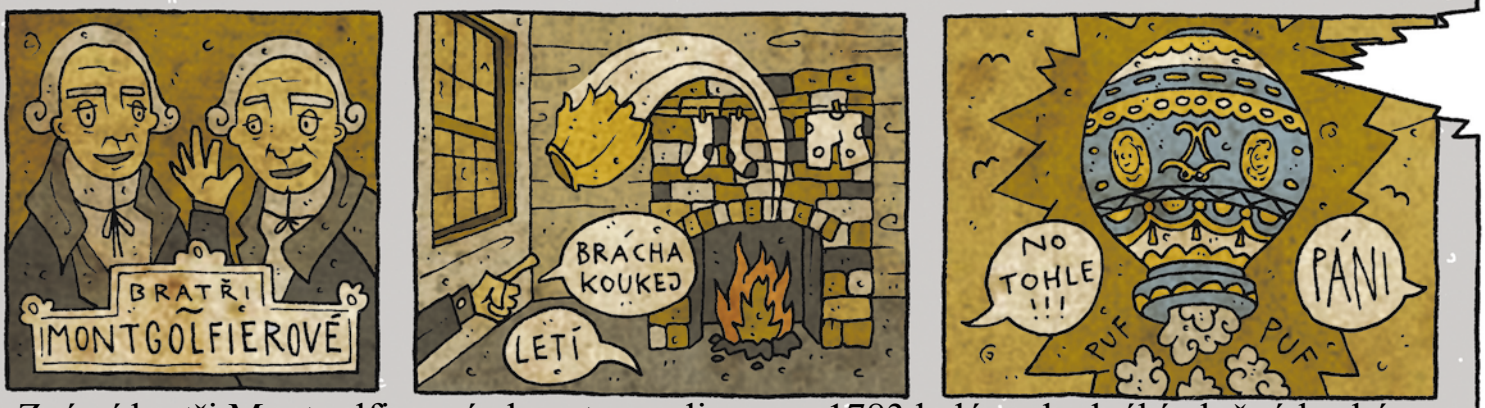

Známí bratři Montgolfierové zkonstruovali v roce 1783 balón z hedvábí plněný horkým vzduchem. Inspirací pro ně byl údajně děj, který sledovali večer u krbu. Blízko krbu se sušily spodničky paní Montgolfierové. Závan horkého vzduchu jednu ze spodniček nadzvedl. Odlétla do středu místnosti. Díky tomu přišli na princip létání horkovzdušného balónu.

1. Vyznač v textu podtržením čarou podmět a vlnovkou přísudek.
2. Nad jednotlivá slova napiš číslem slovní druh.
3. V textu vyhledej souvětí, přepiš je a udělej jejich rozbor.
4. Z předchozích souvětí udělej rozbor větných členů.
5. Vysvětli následující slova a pokus se k nim vymyslet synonyma:
   - báje
   - opovážlivost
   - spodničky

ČJ

6. Vyhledej si informace o starověké báji „Daidalos a Ikaros“ a převyprávěj vlastními slovy tento příběh.

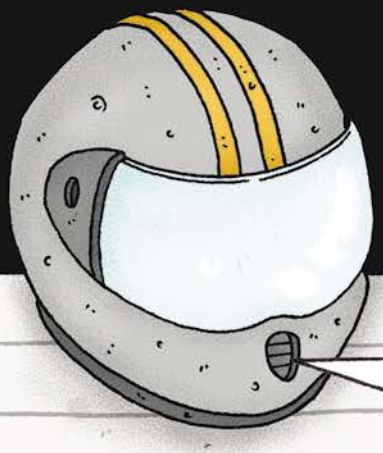

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

OSUDOVÁ ZATÁČKA

V malém městě na severu Čech žil byl mladík jménem Petr. Bydlel v rodinném domě společně se svými rodiči a mladší sestrou. Petrův příběh, který vám chci vyprávět, začíná v jeho osmnácti letech, kdy dostal řidičské oprávnění k řízení automobilu. V partě kamarádů byl jako jeden z prvních, kdo si pořídil vlastní automobil. Během prvních dvou let Petr vystřídal nejméně pět aut. Se všemi se rozloučil při dopravních nehodách, které byly způsobeny nepřiměřenou jízdou. Nikdy nedodržoval maximální předepsanou rychlost. Jednou dokonce boural i se svou přítelkyní. Údajně to byl nepříjemný zážitek. Petr byl rád středem pozornosti. Tu získával především hraním si na superhrdinu. Byl oblíbený u děvčat i chlapců díky tomu, jak uměl automobil ovládat. Některým byl vzorem. To až do chvíle jednoho jarního dne. Nikomu se Petr nepochlubil tím, že mu byl řidičský průkaz před několika dny odebrán za několik přestupků (nepřiměřená rychlost, nepřipoutaný řidič, projetí křižovatky na červenou). Petr vyrazil po práci na svou každodenní projížďku městem. V autě byl ten den sám, domlouval si akorát po telefonu schůzku se svou sestrou. V tu chvíli zapomněl dát na křižovatce přednost a vjel do cesty motocyklistovi.
Motocyklista spadl ze své mašiny, zdál se býti mrtvý. Petr se zalekl, a od nehody ujel. Byl z celé události nešťastný. Potřeboval něco na spravení nervů. Dal si necelou deci tvrdého alkoholu. Bylo to naposledy. Během cesty domů po této události opět nepřizpůsobil rychlost svého vozu. Ke všemu byl pod vlivem návykových látek. Jeho oblíbená zatáčka byla jeho poslední zatáčkou.

1. Jaký si myslíš, že Petr byl?

2. Pokus se napsat krátkou Petrovu charakteristiku.

3. Jaký byl Petr řidič? Kterých chyb se dopustil?

4. Proč Petr od nehody ujel?

5. Jak se měl Petr správně zachovat?

ČJ